

gjældende for 3 Aar, kan der dog ikke være noget imod, efter Commissionens Vtiringer, at overdrage saadan Bemyndigelse til Amtsraadet i de ovennævnte Tilfælde. Og naar det af Commissionen er indstillet, at den Amtsraadet i de i Slutningen af Paragraphen ommeldte Tilfælde givne Bemyndigelse til at afgjøre Klager angaaende det vedkommende Veipligtige tildeelte Veiarbejde, udtrykkeligt bør udvides til i Almindelighed at gjælde om alt det Veiarbejde, som i en Commune besørjes in natura, da er Ministeriet enig i, at der er Grund til, at Bestemmelsen gives et saadant Omfang. Overensstemmende hermed er den fornødne Redaction af denne Paragraph foretagen.

ad § 12.

Det oprindelige Udkast til denne Paragraph havde, ved Sagens Behandling af Landbocommissionen, fremkaldt en Meningsforskjel mellem bemeldte Commission og Indenrigsministeriet, ikke blot om, hvad der for Fremtiden bør lignedes paa det privilegerede og det upriviligerede Hartkorn, men ogsaa om, hvad der hidtil er udredt ved Ligning paa begge Arter af Hartkorn. Med Hensyn hertil yttrede Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet under Correspondancen med Samme, at det formeentligt vilde være ønskeligt først og fremmest i denne Sag at komme til en sikker og nøttagtig Kundskab om, hvorledes der factisk forholder sig med Udredelsen af Præstationerne til Skolevæsenet, hvilket imidlertid ikke er lidet vanskeligt, dels fordi adskillige Præstationer, navnlig alle de, der høre til den saakaldte Smaaredsel, udredes efter meget forskellige, tildeels vilkaarlige Regler, dels fordi Hovedbestemmelsen om Ligningen af Bidragene til Skolevæsenet, nemlig at denne bør skee efter Beboernes Hartkorn, deres Formuestilstand eller deres Leilighed, anvendes meget forskjelligt i de forskjellige Districter, saa at man endog savner sikker og fuldstændig Kundskab om, hvilken Deel af Skolelekkerten der hviler paa Hartkornet, og hvorledes den lignedes paa dette. Bemeldte Ministerium har i denne Henseende bemærket, at efter den gjældende Lovgivning kan man skjelne mellem 3 Klasser af Skoleindtægter:

1. de Indtægter, som oppebæres umiddelbart af Skolevæsenet, uden at falde Beboerne

til Byrde, saasom Renter af Capitaler, der eies af Skolevæsenet, Indtægter af Jorder, af Tiender eller af andre frugtbringende Gjenstande, der ere henlagte til eller erhvervede af Skolevæsenet.

2. de Indtægter, der oppebæres af Skolevæsenet, i Reglen af Skolelæreren som en Deel af hans Lønning, ikke efter nogen Ligning paa Beboerne, men med visse faststaaende Størrelser af enkelte Eiendomme, uden Hensyn til af hvem disse besiddes. Hertil henføres den saakaldte Smaaredsel eller gamle Degnerettigheder, der i tidligere Tider have tilkommet Degnene, men efterhaanden som Degnekaldene ere nedlagte, ere blevne fordeelte mellem de i Degnens Sted ansatte Skolelærere. De herunder indbefattede Ydelsers bestaae i mange forskjellige Naturalier, saasom Brød, Kage, Smør, Ost, Æg, Lam, Gæs, Høns, 2c. samt Degnetraven, hvilke udredes af Gaarde og Huse, undertiden endog uden at Størrelsen af disses Tilliggende har Indflydelse paa Præstationens Størrelse;

3. de Indtægter, som tilveiebringes ved en Ligning paa alle eller visse Classer af Beboerne, men efter et bestemt Forhold mellem samtlige Contribuerende, og saaledes ere Gjenstand for en virkelig Ligning.

At af disse Indtægter de til den første Klasse henførte maae forlods anvendes til at dække Skolevæsenets Udgifter kan ikke være nogen Tvivl underkastet.

Hvad den anden Klasse af Bidrag til Skolevæsenet angaaer, da ere samme ikke egentlige Hartkorns Byrder, forsaavidt de nemlig ikke ligefrem ere normerede efter Hartkornets Størrelse kun undtagelsesviis findes disse Afgifter med Hensyn til Art og Størrelse bestemte ved positive Lovbud, saasom ved Forordningen af 17de April 1686 § 6 for Hollands-Falsters Stift, der fastsætter som noget, der skal træde istedetfor en ældre Præstation, at Degnen skal nyde af hver Gaard, som staaer for 8 Tønder Hartkorn, 8 Pund Brød, 12 Æg, $\frac{1}{2}$ Gaas og Fleck, naar fuld Osten er og hvor den falder, 4 Skaal pund,